

## Správa o činnosti pedagogického klubu

|                                                    |                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Prioritná os                                    | Vzdelávanie                                                                                                                                 |
| 2. Špecifický cieľ                                 | 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcej potreby trhu práce                                                      |
| 3. Prijímateľ                                      | SOŠ Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske                                                                                         |
| 4. Názov projektu                                  | Zvyšujeme kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy.                                                                                          |
| 5. Kód projektu<br>ITMS2014+                       | 312011Z792                                                                                                                                  |
| 6. Názov<br>pedagogického<br>klubu                 | Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia – prierezové témy.                                                           |
| 7. Dátum stretnutia<br>pedagogického<br>klubu      | 6.12.2021                                                                                                                                   |
| 8. Miesto stretnutia<br>pedagogického<br>klubu     | SOŠ Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske                                                                                         |
| 9. Meno koordinátora<br>pedagogického<br>klubu     | Ing. Vladislav Gubka, PhD.                                                                                                                  |
| 10. Odkaz na webové<br>sídlo zverejnenej<br>správy | <a href="https://sospe.edupage.org/text/?text=text/text19&amp;subpage=2">https://sospe.edupage.org/text/?text=text/text19&amp;subpage=2</a> |

### 11. Manažérske zhrnutie:

Cieľom stretnutia nášho klubu bola tvorba a analýza inovatívnych didaktických materiálov z oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti. Spoločne sme diskutovali, zdieľali OPS a analyzovali vedomosti o zákonitostiach, zásadách a všeobecných pojmoch v širších súvislostiach. Na záver stretnutia sme tvorili pedagogické odporúčanie.

Kľúčové slová: didaktické materiály, rozvoj čitateľskej gramotnosti, pojmy a zákonitosti.

### 12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Hlavné body:

1. Čítanie odbornej literatúry.
2. Diskusia.
3. Tvorba OPS.

#### 4. Záver.

Témy: Zvyšovanie kvality vzdelávania, rozvoj čitateľskej gramotnosti.

*Program stretnutia:*

1. Čítanie odbornej literatúry – SQ4R.
2. Riadená diskusia.
3. Tvorba OPS – tvorivé písanie.
4. Záver a tvorba odporúčania.

#### 13. Závěry a odporúčania:

V rámci stretnutia sme vytvorili nasledovný materiál pre pedagógov – prehľad všeobecných pojmov a súvislostí pri rozvoji čitateľskej gramotnosti:

Zhodujeme sa, že pojem gramotnosť má vo svojej podstate veľa významov, ktoré je možné klasifikovať a definovať podľa toho, aké je ich zameranie, a to napríklad čitateľská gramotnosť, raná gramotnosť, E-gramotnosť, školská gramotnosť, dopravná gramotnosť, právna gramotnosť a mnohé iné. Gramotnosť má širokospektrálny význam a odráža sa v kompetenciách človeka, kde patria kľúčové kompetencie, ako sú komunikácia v materinskom jazyku, komunikácia v cudzom jazyku, matematická gramotnosť a kompetencia v oblasti prírodných vied a technológií, kompetencia v oblasti informačno- komunikačných technológií, kompetencia učiť sa, ako sa učiť, interpersonálna sociálna občianska kompetencia, podnikateľské zručnosti, kultúrny rozhľad.

V rámci nášho klubu má významné postavenie čitateľská gramotnosť, preto považujeme za dôležité jej definovanie.

V medzinárodnej hodnotiacej štúdii PIRLS je čitateľská gramotnosť definovaná ako „schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré vyžaduje spoločnosť a/alebo ktoré majú hodnotu pre jednotlivca. Mladí čitatelia môžu konštruovať význam z rozmanitých textov. Čítajú s cieľom vzdelávania sa, účasti v komunitách čitateľov v škole a každodennom živote a pre potešenie“.

Pojem čitateľskej gramotnosti môžeme tiež definovať ako „porozumenie a používanie písaných textov a uvažovanie o nich pri dosahovaní cieľov jedinca, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností a pri podieľaní sa na živote spoločnosti“.

Spoločným východiskom, nástrojom týchto pojmov je text, na základe ktorého je čitateľská gramotnosť žiakov skúmaná, hodnotená a porovnávaná. Žiaci riešia úlohy, ktoré si vyžadujú činnosti s textom na rôznej úrovni. Čitateľskú gramotnosť môžeme ponímať ako východisko vzdelávania sa, získavania informácií v rámci základnej školy so zameraním na prácu, pochopenie a analýzu textov, ktoré slúžia čitateľom na vzdelávanie sa v rámci inštitúcie.

Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti sa v kognitívno-komunikačnej koncepcii vyučovania materinského jazyka aliteratúry realizuje na základe nasledujúcich špecifických didaktických princípov:

- Princíp komplexnosti: znamená rozvíjanie čitateľskej gramotnosti s uplatňovaním edukačnej integrácie na štyroch úrovniach:

1. kompetenčná úroveň – v súvislosti s čitateľskou gramotnosťou cieľom je snaha rozvíjať komunikačnú kompetenciu v materinskom jazyku v integrácii s rozvíjaním ďalších kompetencií, ako kognitívna kompetencia, kultúrna kompetencia, kompetencia učiť sa, ako sa učiť, kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia atď.

2. medzipredmetová a prierezová úroveň – zahŕňa tematicko-poznatkovú kurikulovú integráciu, ktorej cieľom je rešpektovať prirodzené komplexné vnímanie reality. Vo vzťahu k čitateľskej gramotnosti, konkrétne vo vzťahu „žiak a porozumenie vecného textu“ ide o využívanie modelov, stratégií, postupov, ktoré pri práci s vecným textom usmerňujú žiaka ako textu porozumieť, a to vo všetkých vyučovacích predmetoch. Súčasťou je aj rozvíjanie metakognitívnych procesov, ktoré pripravia žiaka na využívanie stratégií pri získavaní, spracovaní a využití informácií.

3. medzizložková úroveň – predstavuje tematicko-poznatkovú integráciu jednotlivých zložiek, a to integrovanie jazykového vyučovania, slohovej výchovy, čítania a literárnej výchovy, čo smeruje k efektívnejšiemu a komplexnejšiemu rozvíjaniu čitateľskej gramotnosti.

4. vnútrozložková úroveň – tematicko-poznatková integrácia vyučovacích tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu, ktorou sa odráža komplexnosť jazykovej a literárnej komunikácie. Predstavuje paralelné rozvíjanie čitateľskej (porozumenie textu), funkčnej (používanie čítania a písania v rôznych učebných a životných situáciách) a komplexnej gramotnosti (efektívne využívanie recepcných a produkčných komunikačných zručností).

Odporúčame vyššie uvedené k implementácii do pedagogického procesu.

|                                   |                            |
|-----------------------------------|----------------------------|
| 14. Vypracoval (meno, priezvisko) | Ing. Vladislav Gubka, PhD. |
| 15. Dátum                         | 7.12.2021                  |
| 16. Podpis                        |                            |
| 17. Schválil (meno, priezvisko)   | Ing. Katarína Hartmannová  |

|            |           |
|------------|-----------|
| 18. Dátum  | 7.12.2021 |
| 19. Podpis |           |